

PRITARTA

Alytaus miesto savivaldybės tarybos
2024 m. kovo 28 d.
sprendimu Nr. T-98

VŠĮ ALYTAUS MEDICININĖS REABILITACIJOS IR
SPORTO CENTRO VADOVO IR ĮSTAIGOS 2023
METŲ VEIKLOS ATASKAITA

VIEŠOJI ĮSTAIGA ALYTAUS MEDICININĖS REABILITACIJOS IR SPORTO CENTRAS

Pramonės g. 9, LT-62175 Alytus
Tel.+ 370 646 29 775
El. paštas info@amrc.lt

1. BENDROJI DALIS

VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centras (toliau – Centras) yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos Alytaus miesto savivaldybės viešoji mišri asmens sveikatos priežiūros ne pelno įstaiga, teikianti slaugos ir palaikomojo gydymo, medicininės reabilitacijos ir socialinės priežiūros paslaugas Alytaus miesto gyventojams ir pagal sutartis užsakovams.

Teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas apibrėžia 1999-02-13 asmens sveikatos priežiūros licencija Nr.78, išduota Valstybinės akreditavimo tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos, pagal kurią teikiamos I lygio palaikomojo gydymo ir slaugos, I lygio bei II lygio ambulatorinės reabilitacijos paslaugos. Nuo 2008-06-04 licencija papildyta: teikiama paliatyvioji stacionarinė slauga (suaugusiems), suaugusių ambulatorinė reabilitacija su nervų sistemos ligų, judamojo ir atramos aparato pažeidimais, psichikos ir elgesio sutrikimais. Nuo 2013-08-19 licencija papildyta vaikų ambulatorinės reabilitacijos II (vaikų nervų sistemos ligų, vaikų judamojo ir atramos aparato pažeidimų, vaikų endokrininių ligų) paslaugomis. 2023 m. gruodžio mėn. patikslinta Centro licencija keičiant masažuotojo pareigybę į gydomojo masažo specialisto pareigybę. Centro paslaugų teikimą apibrėžia visuotinio dalininkų susirinkimo tvirtinti Įstaigos įstatai.

1.1. Centro juridinis adresas Pramonės g. 9, Alytus.

1.2. Telefono numeris +370 646 29 775.

1.3. El. pašto adresas info@amrc.lt.

1.4. Centras įregistruotas 2001-10-24.

1.5. Centro direktorė Irma Maskeliūnienė.

Pagrindiniai įstaigos veiklos tikslai:

Gerinti gyventojų sveikatą, siekiant sumažinti gyventojų sergamumą bei mirtingumą, organizuojant ir teikiant saugias ir kokybiškas specializuotas bei kvalifikuotas asmens sveikatos priežiūros bei reabilitacijos, socialines ir sporto paslaugas Alytaus apskrities ir kitų apskričių gyventojams.

Pagrindiniai įstaigos veiklos uždaviniai:

1. Organizuoti ir teikti kvalifikuotas sveikatos priežiūros, fizinės medicinos ir reabilitacijos bei sveikatingumo paslaugas.

2. Organizuoti ir teikti palaikomojo gydymo ir slaugos bei paliatyvios pagalbos paslaugas.

3. Organizuoti ir teikti institucinės ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos ir socialinės priežiūros paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia.

4. Teikti visuomenei kokybiškas sporto ir rekreacijos paslaugas.

Biudžetas

Gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus:

Centro pajamos 2023 m. buvo 2 741 413,78 Eur.

Iš jų pagal finansavimo šaltinius:

1. Valstybės lėšos – 232 915,53 Eur.

2. Savivaldybės lėšos – 475 144,38 Eur.

3. ES lėšos – 14 824,68 Eur.

4. Kiti šaltiniai – 2432,72 Eur.

5. Gautos lėšos už mokamas paslaugas:

5.1. PSDF biudžeto lėšos – 1 631 338,52 Eur.

5.2. Sporto paslaugos – 67 817,71 Eur.

5.3. Mokamos sveikatos priežiūros paslaugos – 33 126,28 Eur.

5.4. Globos skyriaus gyventojų lėšos – 283 813,96 Eur.

Gautų lėšų panaudojimas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius

1 lentelė. Gautų lėšų panaudojimas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius

Išlaidų straipsnio pavadinimas	2022 m. Suma (Eur)	2023 m. Suma (Eur)
Darbo užmokestis	1 427 617,42	1 925 459,35
Socialinis draudimas	22 700,81	33 910,84
Ryšių paslaugos	2 335,88	7 361,06
Nusidėvėjimas ir amortizacija	63 985,97	71 876,13
Komunalinės paslaugos	131 259,74	136 573,46
Iš jų: šildymas	81 806,71	70 641,48
elektros energija	32 227,95	35 715,74
vandentiekis ir kanalizacija	17 225,08	23 670,64
Šilumos mazgo priežiūros darbai		2631,36
Atliekos		3914,24
Kitos prekės	102 900,11	137 316,63
Transporto išlaikymas	5 265,66	8 240,03
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	1 677,40	2 158,58
Komandiruotės		127,80
Paprastojo remonto ir eksploataavimo	25 067,53	68 619,66
Nuomos	160,28	137,20
Maitinimo paslaugos	217 297,26	234 000,72
Kitos paslaugos	60 295,89	64 943,98
Iš viso	2 060 266,14	2 690 725,44

Centro sąnaudos per finansinius metus – 2 690 725,44 Eur. Valdymo išlaidos 6,9 proc. visų sąnaudų. Didžiausią dalį išlaidų sudaro darbo užmokestis – 1 925 459,35, t. y. 71,6 proc. visų sąnaudų. Nuo 2023 m. sausio 1 d. įstaigoje padidintas tarifinis darbo užmokestis 9 proc. Viešosios įstaigos kolegialių valdymo organų nariams už veiklą šiuose organuose nėra atlyginama, todėl kolegialių valdymo organų nariams jokių išmokų 2023 m. nebuvo. Darbo užmokesčio ar kitų išmokų su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims 2023 metais nebuvo.

Per 2023 metus įstaiga įsigijo ilgalaikio turto už 101 670,07 Eur, iš jų neatlygintai gauto turto – už 73 518,51 Eur.

Ataskaitiniais finansiniais metais įstaiga ilgalaikio turto nepardavė ar kitais būdais neperleido.

Centro dalininkai finansinių metų pradžioje ir pabaigoje:

- Alytaus miesto savivaldybė;
- Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Alytaus skyrius.

2. ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Vienas iš įstaigos uždavinių yra kokybiškų paslaugų teikimas ir sveikos gyvensenos nuostatų formavimas. Didelis dėmesys skiriamas personalo profesiniam tobulėjimui. Darbuotojai yra siunčiami į kvalifikacijos kėlimo kursus, seminarus, mokymus. Centre 2023 m. buvo suorganizuoti šie mokymai darbuotojams:

• „Pirmoji pagalba. Automatinio išorinio širdies defibriliatoriaus naudojimas“ (dalyvavo visi Centro darbuotojai).

• „Darbas su cheminėmis medžiagomis ir mišiniais“ (dalyvavo 11 Centro darbuotojų).

• „Smurto ir priekabiavimo darbe prevencija“ (dalyvavo visi Centro darbuotojai).

• „Stresas ir perdegimas darbe“ (dalyvavo 12 Centro darbuotojų).

• „E. sveikatos ir vidaus ligų aktualijos“, „Racionalūs vaistų skyrimo ir vartojimo aspektai“, „Neurologijos klausimai ir atsakymai“, „Kada prasideda paliatyvioji pagalba?“,

„Paliatyvios priežiūros paslaugos mokslo ir praktikos sintezė“ (dalyvavo Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje dirbantys gydytojai).

- „Dažniausiai pasitaikančios traumos sportuojant“, „Masažo ypatumai esant pečių juostos ir peties sąnario funkciniam sutrikimams“, „Juosmens ir klubų pratimų svarba nugaros skausmo prevencijoje“, „Reabilitacijos metodai esant veido patologijai“, „Savimasažo technikos: skausmo ir įtampos mažinimas“ (dalyvavo Fizinės medicinos ir reabilitacijos sk. kineziterapeutai, gydomojo masažo specialistai).

- Centro socialiniai darbuotojai dalyvavo mokymuose „Krizių ABC socialiniame darbe: kaip atpažinti ir įveikti?“, „Ribų nustatymas savo darbe ir gyvenime. Ar mums sekasi brėžti ribas?“, „Darbas su agresyvaus elgesio klientais“.

- Centro administratorius dalyvavo mokymuose „Modernus personalo dokumentų valdymas: teorija ir naujos praktikos“.

- Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas dalyvavo mokymuose „Potencialiai pavojingi įrenginiai“.

Vidaus reikalų ministro 2022-02-01 įsakymu Nr. 1V-76 buvo patvirtintas Valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų ir įmonių perėjimo prie centralizuotai teikiamų Dokumentų valdymo bendrosios informacinės sistemos paslaugų grafikas. Dokumentų valdymo bendroji informacinė sistema (DBSIS) pradėta diegti 2023 m. gegužės mėnesį, o su DBSIS sistema Centre pradėta dirbti nuo 2023 m. liepos 1 d.

Įstaigoje dirba įvairaus išsilavinimo ir specialybių darbuotojai. Ataskaitiniu laikotarpiu – 2023 metais Centre dirbo 86 darbuotojai, iš jų 4 administracijos darbuotojai (direktorius, vyr. finansininkas, buhalteris, administratorius.), 4 gydytojai (2 eina antraeiles pareigas), 56 sveikatos priežiūros specialistai (kineziterapeutai, med. psichologas, gydomojo masažo specialistai, bendrosios praktikos slaugytojai, fizinės medicinos ir reabilitacijos slaugytojai, slaugytojo padėjėjai), 3 skyrių administratoriai, 3 socialiniai darbuotojai, 16 kitų darbuotojų.

2023 m. kolektyve dirbo 6 pensinio amžiaus darbuotojai. Sukurtas darbuotojų tinkamumo pareigoms modelis garantuoja minimalią Centro darbuotojų kaitą, aukštus aptarnavimo standartus, išlaiko stabilius įstaigos veiklos ir darbo organizavimo rezultatus, nedidina personalo kaitos rodiklio.

Vadovaujantis Alytaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2023 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. DV-277 patvirtintu Užimtumo didinimo programos darbdaviams atrinkti organizavimo tvarkos aprašu, 2023 m. birželio 2 d. buvo pasirašyta Užimtumo didinimo programos lėšų kompensavimo sutartis Nr. SR/123. Pasirašius šią sutartį, terminuotam laikotarpiui buvo įdarbinta 10 darbuotojų – 5 slaugytojo padėjėjai ir 5 pagalbiniai darbuotojai. Šie darbuotojai į Centrą buvo siunčiami darbo įgūdžiams ar profesinei kvalifikacijai kelti, atkurti bei tobulinti. Su puse darbuotojų buvo sudarytos darbo sutartys.

2023 m. buvo sudarytos 5 trišalės stažuotės sutartys. Stažuotės organizavimo tikslas – asmens darbo įgūdžių, kompetencijos įgijimas ir atkūrimas integruojantis į darbo rinką. Darbuotojai, atliekantys stažuotę Centre, dirbo 20 val. per savaitę (iš viso po 3 mėn.).

2023 m. norą atlikti praktiką įstaigoje pareiškė 60 studentų (2022 m. – 43 studentai). Centro skyriuose praktiką atliko Alytaus profesinio rengimo centro (15), Klaipėdos valstybinės kolegijos (1), Alytaus kolegijos (42), Lietuvos sporto universiteto (1), SMK aukštosios mokyklos (1) studentai/mokiniai.

3. GLOBOS SKYRIAUS VEIKLA

Globos skyriuje apgyvendinami skirtingų savivaldybių gyventojai, kuriems yra nustatyti socialinių paslaugų poreikiai pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintas metodikas, kuriems reikalinga ilgalaikė socialinė globa, ir dėl negalios ar ligos negalintys gyventi savarankiškai, nepakanka bendrųjų socialinių paslaugų ar socialinės priežiūros namuose, yra vieniši ar turintys vaikų (įvaikių), kurie dėl objektyvių priežasčių negali prižiūrėti.

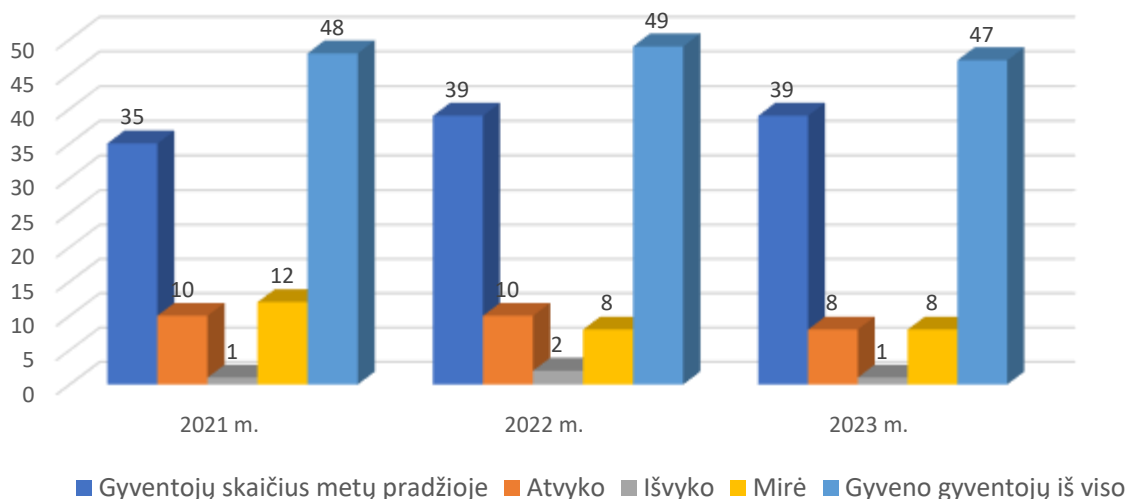
Globos skyriuje yra 39 vietos, gyventojams teikiamos skirtingo pobūdžio stacionarios ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos: informavimo, konsultavimo, kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laisvalaikio organizavimo, asmeninės higienos, sveikatos priežiūros (slaugos) ir kitos paslaugos, reikalingos asmenims pagal jų savarankiškumo lygį bei individualius poreikius, vykdoma neįgaliųjų užimtumo veikla, sprendžiamos socialinės ir sveikatos priežiūros problemos.

2023 metų pradžioje gyveno 39 gyventojai. Per 2023 metus Globos skyriuje buvo suteiktos ilgalaikės socialinės globos paslaugos 47 paslaugų gavėjams.

Globos skyriaus gyventojų pokyčiai 2021–2023 metais pateikiami 2 lentelėje ir 1 paveikslėlyje.

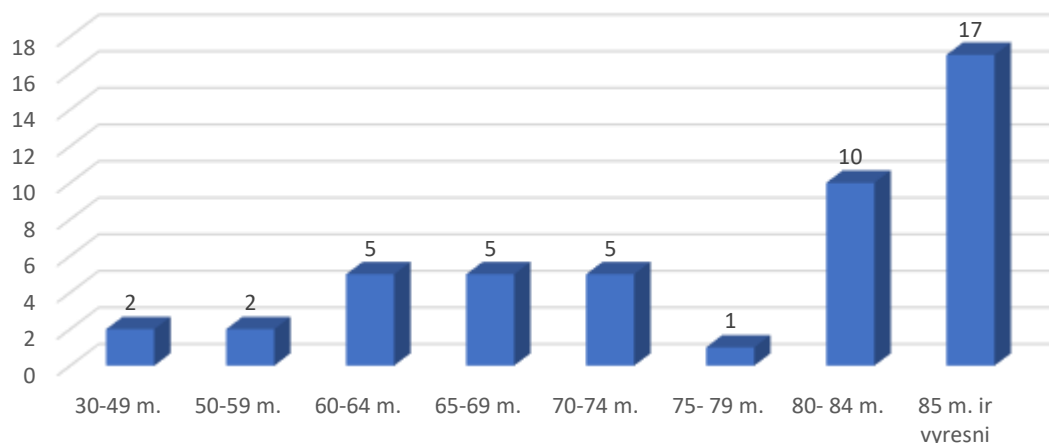
2 lentelė. Globos skyriaus gyventojų judėjimo suvestinė

	Gyventojų skaičius metų pradžioje	Atvyko	Išvyko	Mirė	Gyveno gyventojų, iš viso
2021 m.	35	10	1	12	48
2022 m.	39	10	2	8	49
2023 m.	39	8	1	8	47

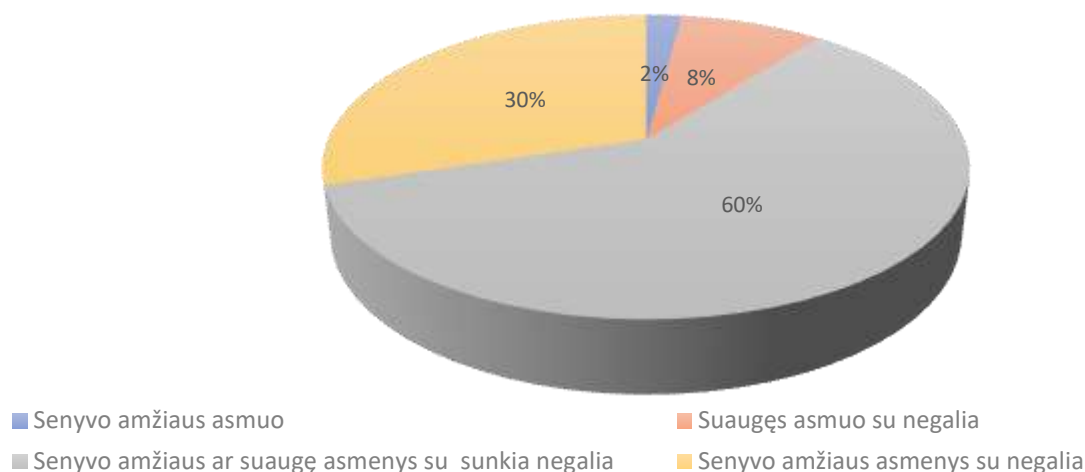
1 pav. Globos skyriaus gyventojų judėjimo pokyčiai

2023 m. Globos skyriuje gyveno 33 moterys ir 14 vyrų. Gyventojų amžius taip pat labai skirtingas, daugumai gyventojų yra 85 ir daugiau metų. Jauniausiam Globos skyriaus gyventojui 43 metai.

2 pav. Globos skyriaus gyventojų amžiaus pasiskirstymas

2023 m. iš 47 Globos skyriuje gyvenusių gyventojų 28 asmenų yra su sunkia negalia, jiems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis. Tai visiškai nesavarankiški asmenys, kurie negali pasirūpinti savimi, savo asmens higiena, neapsirūpina maistu ir negali patys pavalgyti, judėti, jiems reikalinga nuolatinė personalo priežiūra ir pagalba. Globos skyriaus gyventojai pagal neįgalumo grupes pateikiami 3 pav.

3 pav. Globos skyriaus gyventojai pagal neįgalumo grupes

Gyvendami Globos skyriuje, asmenys gauna įvairias sveikatos priežiūros (slaugos) paslaugas. Du kartus per savaitę skyriuje lankosi ir pagal poreikį gyventojus konsultuoja šeimos gydytojas, kuris paskiria gydytojų specialistų konsultacijas gyventojams. Jie yra registruojami ir palydimi socialinių darbuotojų į reikiamas konsultacijas kitose sveikatos priežiūros įstaigose. Esant būtinybei hospitalizuojami stacionariniam gydymui. Visada apie susirgusiųjų sveikatos būklę ir paskirtą gydymą informuojami gyventojų artimieji, nuolat aprūpinami gydytojų paskirtais medikamentais, reikalingomis, trūkstamomis slaugos priemonėmis. Globos skyriaus gyventojai yra maitinami 4–6 kartus per dieną. Maistas yra parenkamas įvertinus kramtymo, rijimo funkcijas, atsižvelgiama į gyventojų sveikatos būklę, gydytojo rekomendacijas maitinimui, diabetu sergantiems skiriamas dietinis maitinimas. Gyventojų profilaktiškai skiepijami.

3 lentelė. 2023 m. Globos skyriaus sveikatos priežiūros paslaugų suvestinė

Eil.nr.	Procedūros pavadinimas	Kiekis
1	Gydamosios procedūros (vaistų dalinimas, lašų lašinimas, temperatūros, kraujospūdžio matavimas ir kt.)	58 005
2	Injekcijos	1 440
3	Žaizdų, pragulų priežiūra	3 350

Globos skyriuje dirba kineziterapeutas. 2023 m. Globos skyriaus gyventojams buvo įvykdytas 1 501 individualus kineziterapijos užsiėmimas, 105 įvairūs grupiniai užsiėmimai, 151 kineziterapijos procedūra.

4 lentelė. 2023 m. kineziterapeuto veikla

Eil. Nr.	Pavadinimas	Kiekis
1.	Individuali kineziterapija	1 501
2.	Grupiniai užsiėmimai	105
3.	Kineziterapija	151

Pagal turimą darbuotojų kompetenciją ir galimybes siekiama užtikrinti ir patenkinti gyventojų fiziologinius, socialinius ir žmogiškuosius poreikius, stengiamasi užtikrinti jų saugumą, ir saviraišką, iškilusių problemų sprendimą. Gyventojai skatinami labiau pasitikėti sveikatos priežiūros teikiamomis paslaugomis. Siekiama tenkinti psichologines, socialines, kultūrinės ir dvasines kiekvieno globos namų gyventojų reikmes, jiems užtikrinant pasirinkimo teisę, įgyvendinant jų asmeninius poreikius ir sudarant galimybes palaikyti ryšius su šeima, artimaisiais, visuomene.

Globos skyriaus gyventojams užtikrinamas visavertis gyvenimas, atsižvelgiant į kiekvieno asmens sveikatos būklę, savarankiškumo lygį ir poreikius. Stengiamasi sukurti namų aplinkos jausmą, kad gyventojai galėtų jaustis kuo komfortiškiau ir saugiau, todėl 2023 metais buvo įrengta nauja užimtumo erdvė, kurioje vyksta individualios medicinos psichologo konsultacijos, susitikimai su artimaisiais, biblioterapijos užsiėmimai, kavos ar arbatos valandėlės. Gyventojams teikiamos ne tik sveikatos priežiūros paslaugos (slaugos), bet ir įvairios socialinės paslaugos. Socialiniai darbuotojai nuolat bendrauja su gyventojais ir jų artimaisiais, juos informuoja, konsultuoja, rūpinamais klausimais, taip pat atstovauja ir tarpininkauja. Pagal kiekvieno asmens individualius poreikius operatyviai sprendžia iškilusias problemas, rūpinasi būtinų poreikių tenkinimu. Gyventojai dažnai, atsižvelgiant į sveikatos būklę skatinami dalyvauti užimtumo, darbinėje, kultūrinėje veikloje, aprūpinti knygomis, periodiniais leidiniais, dėlionėmis ir kitomis lavinamosiomis bei laisvalaikio priemonėmis. Savarankiškiems gyventojams visuomet suteikiama galimybė patiems tvarkyti savo kambarius, dirbti kitus buitines darbus, tokiu būdu skatinamas kasdienių gyvenimo įgūdžių palaikymas bei ugdymas, palaikomas gyventojų savarankiškumas, gebėjimas bent iš dalies apsitarnauti ir pasirūpinti savimi. Globos skyriuje gyventojams suteikiama galimybė bendrauti su artimaisiais jų gyvenamojoje aplinkoje, taip pat pasitelkiant šiuolaikines technologijas (planšetinis kompiuteris, telefonas ir t. t.). Nuolat kalbama individualiai, taip pat bendraujama grupelėmis. Kiekvieną mėnesį į įstaigą atvyksta kunigas kapelionas Valdas Simonaitis, jis laiko mišias. 2023 metais Globos skyriaus gyventojams vykdyta sociokultūrinė veikla, įvairūs laisvalaikio užimtumo renginiai: religiniai, kultūriniai, meniniai. Organizuotos valstybinės ir religinės šventės, koncertai, paskaitos, gyventojų portretų parodos, ekskursijos, kelionės. Nepamiršamos ir Globos skyriaus gyventojų sukaktys ir jubiliejai.

4 pav. Globos skyriaus gyventojų veikla

Atsižvelgiant į kiekvieno Globos skyriaus gyventojų pomėgius, interesus, psichinę ir fizinę sveikatą, sudaromos visos saviraiškos sąlygos, galimybės užsiimti įvairia mėgstama veikla (megzti, lipdyti, karpyti, sodinti, piešti, skaityti, kepti, siūti ir kt.). Skirtinga užimtumo veikla bei jos formų įvairovė padeda pamiršti vienatvę, atskirtį ir skatina gyventojų interesus, gebėjimus bei ryšį su socialine aplinka.

5 pav. Globos skyriaus gyventojų užimtumas

2023 m. Globos skyriaus gyventojams buvo įvykdyti 143 skirtingo pobūdžio individualūs ir grupiniai užsiėmimai ir veikla, buvo pravedamos teminės valandėlės. Atsižvelgiant į kiekvieno asmens sveikatos būklę ir poreikius vyko individualūs ir grupiniai pokalbiai, jų metu gyventojai turėjo galimybę išsakyti dalykus, kurie juos neramina arba džiugina. Įvyko 4 gyventojų tarybos susirinkimai. Gyventojams suorganizuotos 4 išvykos, 11 koncertų. Buvo surengta viena rankdarbių parodėlė „Nepailstančios rankos“, kineziterapijos, psichoterapijos užsiėmimai, bendravimai su Raudonojo kryžiaus savanoriais. Kartu su seniūnaite 2023 metais buvo organizuojama gyventojos G. Ginkevičienės tapybos darbų paroda bei gyventojų portretinių nuotraukų paroda Tarptautinei pagyvenusių žmonių dienai paminėti. Kas mėnesį vyko šv. mišios, sakramentinis patarnavimas katalikams ir ortodoksų tikėjimą išpažįstantiems gyventojams.

6 pav. Globos sk. gyventojos tapyba, nuotraukų paroda

2023 m. I ketvirtį buvo vykdoma nemažai individualių ir grupinių užsiėmimų, jų metu gyventojai gamino karpinius iš popieriaus, žaidė stalo žaidimus, spalvino spalvinimo knygeles, netrūko ir mankštų, kurių metu stiprino savo fizinę sveikatą ir gerino nuotaiką. Pagal poreikį Globos skyriaus gyventojai naudojami masažiniais čiužiniais, krėslais, buvo taikoma kvapų, muzikos ir šviesos terapija. Vyko daug individualių ir grupinių pokalbių, jų metu gyventojai galėjo ne tik pasidžiaugti, bet ir pasidalinti savo mintimis apie juos neraminčius rūpesčius. Koncertavo Muzikos mokyklos mokytojos ir moterų klubas „Zonta“, kolektyvas „Po mažą žingsnį kartu“, „Sidabrinė gija“. Netrūko dailės, kino terapijos, įvairios literatūros žanrų garsinio skaitymo. Turėjome neįprastą užsiėmimą „Gyvenimo prasmės paieška“, jo metu Globos skyriaus gyventojai kalbėjosi su sielovadininke Ramune Aleknavičiene. Globos skyrius paminėjo Sausio 13 d., Šv. Agotos dieną, Šv. Valentino dieną, Vasario 16 d., Tarptautinę moters dieną, Kovo 11-ąją, Užgavėnes.

2023 m. II ketvirtį gyventojai ruošėsi Velykoms, margino kiaušinius, gamino dekoracijas, skirtas gyvenamosios aplinkos puošimui, buvo padengtas šventinis velykinis stalas. A. Ramausko-Vanago gimnazijos moksleivė Liucija Bernatavičiūtė dovanojo popietę, joje džiūkiškai

sekė pasakas, dainavo dainas. Koncertavo Kybartų kultūros centro liaudiškos muzikos kapela „Žemyna“ ir jos vad. Rima Gliaubicienė, folkloro ansamblis „Žvangucis“, vokalinis ansamblis „Jotvainiai“ ir jos vadovė Lina Butkevičienė, A. Pilypaitė su vaikų studija „Bel Canto“. Taip pat ši ketvirtį gyventojai mini šiltnamiuose sodino pomidorus, agurkus, svogūnus ir kitas daržoves. Profesinio rengimo centro mokytoja Ugnė Krupavičienė ir jos mokiniai dovanuoja masažus, vyko smėlio terapija, gyventojai grožėjosi Alytaus sakurų alėja. 90 metų jubiliejaus proga sveikinome Globos skyriaus gyventoją Genovaitę Laurutienę, bei 60 metų jubiliejaus proga sveikinome Gintautą Ručinską.

2023 m. III ketvirtį Globos skyriaus gyventojai lankė artimų žmonių kapus, juos tvarkė ir puošė gėlėmis, mėgavosi pirmuoju šią vasarą ragautu arbūzu, džiaugėsi geru oru lauke. Netrūko ir stalo žaidimų, kepinių ir tarpusavio bendravimo prie kavos ar arbatos puodelio. Kasdienybę pajvairino piknikas Globos skyriuje, pasakų skaitymas, poilsis masažinėse kėdėse, rankdarbių popietės pasirinktinai pagal pomėgius. Koncertavo vokalinis ansamblis „Svajonė“, dalyvavome pasakų terapijos užsiėmime „Pelėda Drūlija ir diena Ne“. 80 metų jubiliejaus proga sveikinome Oną Gumauskienę ir kitus garbingo amžiaus sulaukusius jubiliatų. Globos skyriaus gyventojai dalyvavo kas mėnesį vykstančiose šv. mišiose.

2023 m. IV ketvirtį atšalus orams, Globos skyriaus gyventojai džiaugėsi galėdami praleisti laiką kartu, žaisdami stalo žaidimus, jiems labai svarbu neprarasti motorinių įgūdžių, dėl to stalo žaidimų nauda yra akivaizdi. Turėjome išvyką su Globos skyriaus gyventojais į Alytaus jaunimo centrą, kuriame vyko renginys Tarptautinei pagyvenusių žmonių dienai paminėti. Vyko Centro gyventojos Genės Ginkevičienės piešinių paroda „Ruduo portretuose“. Koncertavo muzikantai iš Krosnos, Alytaus pagyvenusių žmonių ansambliai „Šarma“ ir „Sidabrinė gija“, Kalėdų proga koncertavo Asta Pilypaitė ir „Bel Canto“ vaikų studija. Artėjant gražiausioms ir prasmingiausioms metų šventėms, Globos skyriaus gyventojus aplankė ir dovanėles dovanavo Alytaus senamiesčio pradinės mokyklos mokinukai, Alytaus Šaltinių progimnazijos 2c, 4b, 4c ir 4d klasių mokiniai ir mokytojos Irena, Inga, Kristina, Vilija, Raudonojo Kryžiaus draugija ir jos savanoriai, Alytaus miesto socialdemokratai, Druskininkų miesto savivaldybės administracija, „Šventė Jums“ direktorius Donatas Steponėnas. Drauge su kunigu Valdu Simanaičiu šventėme Kūčias ir Kalėdas.

Medicinos psichologo paslaugos. Nors veiklos tikrai netrūksta, dauguma gyventojų susiduria su įvairiomis psichologinėmis problemomis (sutrikęs miegas, įvairios baimės, santykiai su artimaisiais), nes skausmingai atsiliepia artimų žmonių praradimai, kurių su amžiumi vis daugėja – miršta draugai, giminės, siaurėja socialinių kontaktų ratas. Taip pat senyvo amžiaus žmonės patiria kaupiamąjį neigiamą gyvenimo patirties efektą, turi susigyventi su socialinio statuso pasikeitimu.

Sprendimas persikelti gyventi į globos namus ar perkelti artimą žmogų į globos namus beveik visada yra labai sunkus. Seniems žmonėms jis dažnai lengvesnis nei vaikams, nes jie jaučia, kaip silpsta jų jėgos rūpintis buitimi, nesinori būti našta savo vaikams ar kištis į jų šeimyninį gyvenimą, vilioja galimybė būti tarp žmonių. Tuo tarpu vaikams tėvų noras gyventi senelių namuose dažnai yra tarsi priekaištas, kad jie nesugeba jais pasirūpinti. Tai gali turėti ir neigiamų pasekmių, pavyzdžiui, dėl kaltės jausmo ir pykčio, vaikai nustoja bendrauti su tėvais. Tačiau daugeliu atveju senolio apgyvendinimas globos namuose teigiamai veikia visą šeimą, suartina žmones, nes nebelieka didžiosios dalies fizinių ir psichologinių stresorių. Apsisprendimo periodu ir vėliau šeimos nariai mūsų skyriuje gali gauti psichologinę pagalbą, kuri padės suprasti ir išreikšti savo poreikius ir baimes.

Globos skyriaus gyventojai psichologinę pagalbą gauna, atsižvelgiant į jų socialinius, emocinius poreikius. Ypač efektyvios edukacinės ir elgesio intervencijos, palaikomieji pokalbiai, vizualizacijos.

5 lentelė. Medicinos psichologo seansai ir taikytos psichokorekcinės priemonės 2023 m.

Psichologinė veikla	Suteikta paslaugų
Pacientų skaičius	47
Psichologo seansai	286
Iš jų:	

1. individualios konsultacijos;	91
2. psichoedukacija;	20
3. palaikomieji pokalbiai;	180
4. grupiniai užsiėmimai.	15
Individualūs psichoterapijos seansai	151
Taikytos psichokorekcijos priemonės:	
1. relaksacijos ir savireguliacijos metodų taikymas (autogeninė treniruotė, progresuojanti raumenų relaksacija);	28
2. valdomos vaizduotės vizualizacija;	26
3. muzikos terapija;	40
4. piešimo terapija;	45
5. biblioterapija.	12
Iš viso paslaugų	437

6 lentelė. Palyginamieji 2021–2023 m. medicinos psichologo suteiktų paslaugų

Asmenų skaičius			Psichologo seansai			Individualūs psichoterapijos seansai			Viso suteikta paslaugų		
2021 m.	2022 m.	2023 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2021 m.	2022 m.	2023 m.
48	49	47	183	195	286	140	163	151	323	358	437

4. PALAIKOMOJO GYDYMO IR SLAUGOS SKYRIUS

Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje pagal 2023 m. patikslintą licenciją teikiamos pirminės stacionarinės asmens sveikatos priežiūros (ilgalaikio palaikomojo gydymo ir slaugos ir stacionarios paliatyvios pagalbos) paslaugos miesto ir aplinkinių rajonų gyventojams, jei jie yra apdrausti pagal Sveikatos draudimo įstatymo reikalavimus. Ši paslauga apima simptominio gydymo ir slaugos paslaugas bet kurio amžiaus asmenims, kurių sveikatos būklė atitinka nustatytas sąlygas, kai yra aiški ligos diagnozė ir nereikalingas aktyvus gydymas. Skirstoma į bendrąją slaugą, demencija sergančių pacientų slaugą ir vegetacinės būklės pacientų slaugą.

Bendroji slauga – palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga, teikiama asmenims (išskyrus demencija sergančius asmenis), kuriems dėl somatinių ligų ir organizmo sistemų pažeidimų nustatytas bendras funkcinis sutrikimas ir kurie kasdieniame gyvenime yra visiškai priklausomi arba beveik visiškai priklausomi nuo kitų žmonių pagalbos.

Demencija sergančių pacientų slauga – palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga, teikiama demencija sergantiems asmenims, kuriems dėl somatinių ligų ir pažeidimų nustatytas bendras funkcinis sutrikimas ir kurie kasdieniame gyvenime yra visiškai priklausomi arba beveik visiškai priklausomi nuo kitų žmonių pagalbos.

Vegetacinės būklės pacientų slauga – palaikomojo gydymo ir slaugos paslauga, teikiama asmenims, kuriems yra nustatyta vegetacinė būklė: asmuo nesuvokia savęs ir aplinkos, nereaguoja į išorinius stimulus, bet yra išlikusios gyvybinės funkcijos (širdies veikla, kvėpavimas, kraujospūdis) bei miego ir būdravimo ciklai.

Palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugos gavėjai yra asmenys, kurie negali savimi pasirūpinti ir kuriems reikalinga nuolatinė sveikatos priežiūros specialistų priežiūra, užtikrinant pagrindinius fiziologinius poreikius (valgymas, asmens higiena, šlapinimosi ir tuštinimosi funkcijos ir kt.) ir (ar) simptominių gydymą bei slaugą, kai nepakanka ambulatorinių slaugos paslaugų namuose. Prie tokių asmenų priskiriami:

- ✓ asmenys, kurie buityje yra priklausomi nuo kito asmens (reikalinga pagalba valgant, rūpinantis asmens higiena, rengiantis, judant);
- ✓ asmenys, kurių sutrikusi minčių raiška ir orientacija aplinkoje;

- ✓ nevaikštantys asmenys, kurie yra nepaslankūs lovoje (be kito asmens pagalbos nesugeba atsistoti, persėsti iš lovos ant WC kėdės, apsiversti nuo vieno šono ant kito);
- ✓ asmenys, kuriems yra nustatytos būklės, susijusios su priklausomybe nuo slaugančio asmens

2022 m. buvo 67 palaikomojo gydymo ir slaugos lovos. 2023 m. skyriuje sumažintas lovų skaičius ir patvirtintas 58 lovų skaičius. Skyrius sumažėjo 9 lovomis. Skyriaus paslaugomis pasinaudojo 230 pacientų (7 lentelė). Ataskaitinio laikotarpio aptarnautų pacientų skaičius sumažėjo, tačiau paslaugų apimtis lovadieniais, lyginant su 2022 m. laikotarpiu, išaugo 80 lovadienių, lyginant su 2021 m., išaugo 852 lovadieniais (9 lentelė).

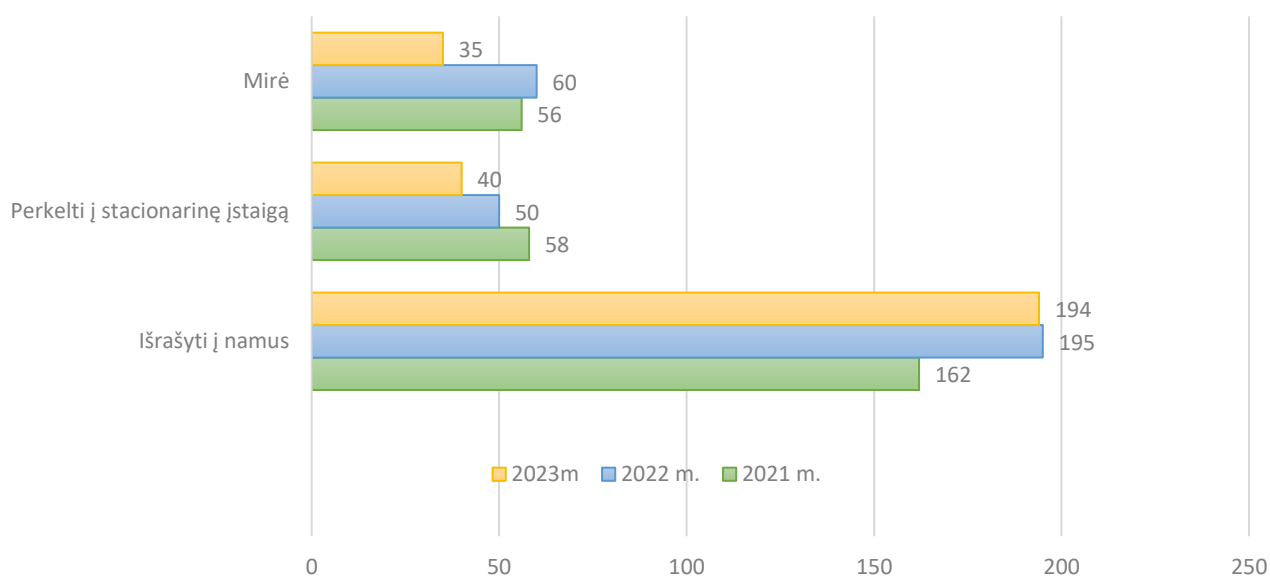
Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje slaugomi pacientai, sergantys kraujotakos, onkologinėmis, kvėpavimo, virškinimo, nervų sistemos, po traumų, endokrininėmis, raumenų sistemos ir kt. ligomis. 2023 m. pasikeitus aptarnautų pacientų skaičiui, pakito lovų funkcionavimo rodiklis, lovos apyvarta bei vidutinė gulėjimo trukmė (7 lentelė.). Komercinėmis paslaugomis pasinaudojo 12 pacientų, t. y. 20 % daugiau nei 2022 m.

7 lentelė. 2021–2023 m. palyginamieji statistiniai lovų panaudojimo rodikliai

Metai	Gydytų pacientų skaičius	Lovos apyvarta per metus	Lovos funkcionavimo rodikliai	Vidutinė gulėjimo trukmė	Mirusių Pacientų skaičius	Paliatyvioji stacionarinė pagalba
2021	241	4,2	259,5	61	56	5
2022	260	4,7	312,5	58,1	60	7
2023	230	4,71	314,5	66,8	35	7

8 lentelė. Gydymo rezultatai 2021–2023 m.

Rezultatai	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Išrašyti į namus	162	195	194
Perkelti į stacionarinę įstaigą	58	50	40
Mirė	56	60	35

7 pav. 2021–2023 m. gydymo rezultatai

2023 m. Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje suteiktos paslaugos, kurios suskirstytos į bendrąją slaugą, demencija sergančių pacientų slaugą bei vegetacinės būklės pacientų slaugą.

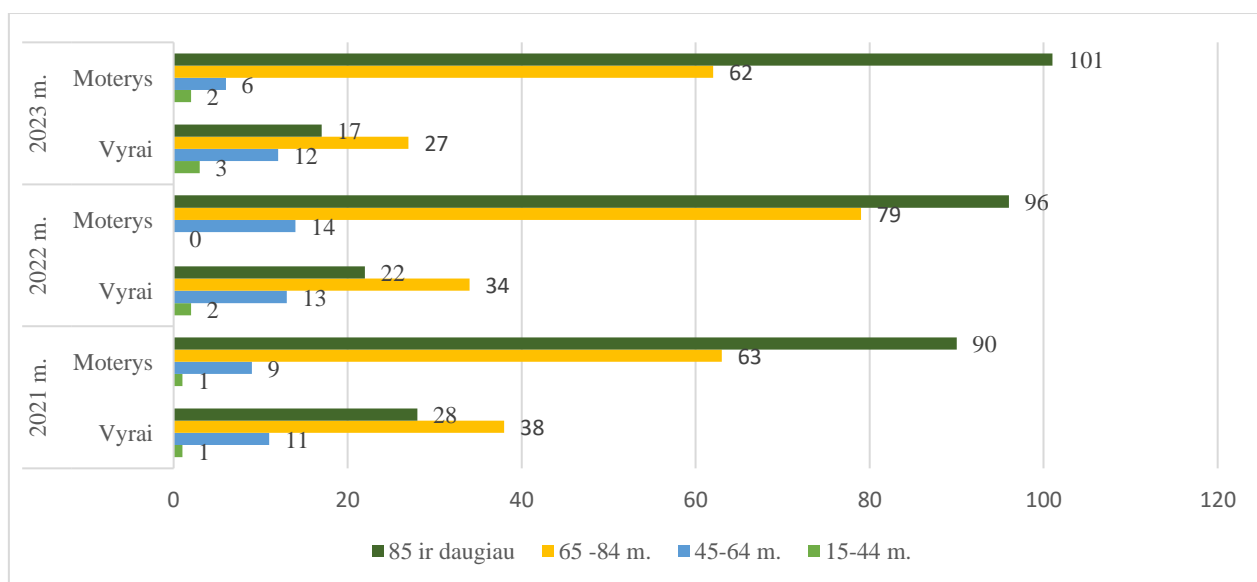
9 lentelė. Suteiktos paslaugos (lovadieniais) pagal paslaugų profilio kodus

Paslaugos pavadinimas	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Slauga ir palaikomasis gydymas	5 007	4 569	122
Negalinčių savęs aptarnauti ligonių, kurių Bartelio indeksas iki 40 balų, slauga ir palaikomasis gydymas	11 563	12 342	361
Onkologinių ligonių slauga ir palaikomasis gydymas, kai naudojami injekciniai narkotiniai analgetikai	32	68	-
Suaugusiųjų paliatyvioji pagalba, teikiama stacionare	788	1 183	1 310
Bendroji slauga	-	-	15 075
Vegetacinės būklės pacientų slauga	-	-	287
Demencija sergančių pacientų slauga	-	-	1 087
IŠ VISO	17 390	18 162	18 242

Pagal 2023 m. demografinių duomenų analizę, darbingo amžiaus pacientai sudarė 10 proc., 85 metų ir daugiau ribą viršijo 51,3 proc. 74,3 proc. slaugomų pacientų sudarė moterys, 25,7 proc. – vyrai.

10 lentelė. 2021–2023 m. hospitalizuotų pacientų struktūra pagal amžiaus grupes

Amžius	2021 m.		2022 m.		2023 m.	
	Vyrai	Moterys	Vyrai	Moterys	Vyrai	Moterys
15–44 m.	1	1	2	-	3	2
45–64 m.	11	9	13	14	12	6
65–84 m.	38	63	34	79	27	62
85 ir daugiau	28	90	22	96	17	101
Iš viso	78	163	71	189	59	171

8 pav. Hospitalizuotų pacientų struktūra pagal amžiaus grupes 2021–2023 m.

Skyriuje teikiamos gydomojo masažo, kineziterapijos, poliarizuotos šviesos terapijos procedūros, medicinos psichologo konsultacijos. Šių procedūrų tikslai – kiek galima labiau integruoti pacientus su negalia į nuosavą gyvenamąją aplinką, pagal galimybes grąžinti į darbinę veiklą darbingo amžiaus pacientus.

Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuje dirba masažuotojas ir kineziterapeutas (11 lentelėje pateikiama masažuotojo, 12 lentelėje – kineziterapeuto veikla).

11 lentelė. Masažuotojo veikla

	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Masažuotojo veikla (pacientų skaičius)	180	220	200
Masažuotojo veikla (atliktų procedūrų skaičius)	1 800	2 200	2 000
Šviesos terapija (procedūrų skaičius)	500	200	180
Elektrostimuliacija	-	-	90

12 lentelė. Kineziterapeuto veikla

	2021 m.	2022 m.	2023 m.
Kineziterapeuto veikla (atliktų procedūrų skaičius)	1421	1420	1262
Kineziterapeuto veikla (pacientų skaičius)	-	-	97

Tyrimai ir konsultacijos. Pacientai, guldomi į Palaikomojo gydymo ir slaugos skyrių, turi būti ištirti. Tyrimai atliekami esant pablogėjimams, gydymo kontrolei. Klinikiniai ir biocheminiai tyrimai atliekami UAB „Antėja“ laboratorijoje pagal sutartį. 2023 m. atlikti 2 196 laboratoriniai tyrimai. Dėl gydytojų specialistų konsultacijų sudaryta sutartis su VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligonine.

13 lentelė. Laboratorinių tyrimų skaičius 2021–2023 m.

Laboratorinių tyrimų skaičius per metus	2021 m.	2022 m.	2023 m.
	1209	1335	2196

Socialinės paslaugos. Socialinė darbuotoja skyriuje dirba 1 etatu. Per metus paslaugų suteikta 230 pacientų, tai sudaro 751 socialinę paslaugą. 41 pacientui atliktas asmens socialinių poreikių vertinimas. Teikiant socialines paslaugas bendradarbiauta su ligonių artimaisiais, slaugos personalu, kitomis įstaigomis: su seniūnijomis, sveikatos priežiūros, globos socialinės rūpybos, teisėsaugos, NDNT, „Sodra“ ir kitomis.

Suteiktų paslaugų rūšys:

- Informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, atstovavimas – 230 pacientų.
- Ligonių pervežimo, apipirkimo, lydėjimo į kitas įstaigas – 28 pacientų.
- Dokumentų tvarkymas įvairiais klausimais: nukreipimas į NDNT, pensijos (69 pacientai), kompensacijos (18 pacientų), pažymėjimų užsakymas (27 pacientai), asmens dokumentų užsakymas (pasas, asmens tapatybės kortelė – 12 pacientų), globos / rūpos nustatymas; artimųjų paieška (7 pacientai) ir pan.
- Kitų paslaugų teikimas – transporto paieška (25 pacientai).

Viena iš svarbiausių skyriaus darbo vertinimo sričių yra nepageidaujami įvykiai, neatitiktys. Nepageidaujamų įvykių neužregistruota. Pagrįstų skundų dėl gydymo ar teikiamų slaugos paslaugų nebuvo gauta. Įvertinus pacientų apklausas, darytina išvada, kad teikiamos paslaugos yra vertinamos pakankamai gerai.

5. FIZINĖS MEDICINOS IR REABILITACIJOS SKYRIUS

Fizinės medicinos reabilitacijos skyriaus (FMR skyriaus), ambulatorinės reabilitacijos paslaugų gavėjai – Lietuvos miestų ir rajonų gyventojai, finansuojami PSDF lėšomis, pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintas indikacijas ir įkainius. Medicininė reabilitacija taikoma asmenims po sunkių operacijų ir traumų ar sergantiesiems lėtinėmis ligomis. Šios paslaugos

skiriamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro (toliau – SAM) 2022 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. V-1738 „Dėl Medicininės reabilitacijos ir antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir SAM 2022 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. V-1828 „Dėl Medicininės reabilitacijos ir antirecidyvinio sanatorinio gydymo paslaugų teikimo bendrųjų ir specialiųjų reikalavimų aprašų patvirtinimo“ (toliau – Įsakymai) patvirtintų aprašų nuostatomis.

Ambulatorinės reabilitacijos paslaugos skiriamos, kai biosocialinės funkcijos neatsikuria po stacionarinės reabilitacijos ir paciento būklė atitinka ambulatorinės reabilitacijos reikalavimus arba kai biosocialinės funkcijos neatsikuria po pradinės reabilitacijos, tačiau nebūtina stacionarinė reabilitacija.

Skyriuje kvalifikuotų specialistų komanda teikia ambulatorinės medicininės reabilitacijos paslaugas suaugusiems ir vaikams pagal šiuos ligų profilius:

✓ suaugusiųjų:

✓ nervų sistemos ligos;

✓ judamojo ir atramos aparato pažeidimai;

✓ psichikos ir elgesio sutrikimai;

✓ vaikų:

✓ nervų sistemos ligos;

✓ judamojo ir atramos aparato pažeidimai;

✓ endokrininės ligos.

Ambulatorines reabilitacijos paslaugas sudaro:

Kineziterapija salėje ir vandenyje – tai viena iš medicininės reabilitacijos priemonių, kai gydymas vyksta per judesį. Jos paskirtis – sutrikusios judėjimo funkcijos grąžinimas ir gerinimas, siekiant sumažinti skausmus, pagerinti raumenų jėgą, judesių amplitudes po įvairių traumų ar esant neurologiniams sutrikimams. Kiekvieną pacientą kineziterapeutas individualiai ištestuoja, įvertina ir pritaiko pacientui tinkamą kineziterapijos programą. Kineziterapeuto pagrindinis tikslas – išmokyti pacientą taisyklingai atlikti judesius, gerinančius jo funkcinę būklę. Skyriuje dirba 3 kvalifikuoti kineziterapeutai.

Gydomasis masažas – gydymo priemonė, pasižyminti natūralumu ir dideliu efektyvumu. Masažas yra neatsiejama reabilitacijos dalis, skatina įvairius gijimo procesus, padeda atsigauna po traumų ar operacijų. Pacientai daug greičiau atgauna prarastą darbingumą ir grįžta prie įprasto gyvenimo ritmo. Skyriuje dirba 2 gydomojo masažo specialistai.

Fizioterapija – tai ligų ir traumų gydymas natūraliais bei dirbtiniais fizikiniais veiksniais. Įvairūs fizioterapijos metodai leidžia greičiau sumažinti uždegimą, ūminį ir lėtinį skausmą, sustiprinti nusilpusius bei atpalaiduoti spazmuotus raumenis, pagerinti sąnarių veiklą, greičiau žaizdų, opų gijimą, širdies, kraujagyslių virškinamojo trakto, kvėpavimo, kitų sistemų veiklą. Normalizuoja dirginimo ir slopinimo procesus smegenų žievėje, gerina kraujotaką ir trofiką audiniuose, skatina audinių atsinaujinimo procesus, organizmo imunitetą, adaptacines ir kompensacines savybes.

Siekiant pagerinti darbuotojų darbą ir pacientų paslaugos kokybę bei prieinamumą, 2023 m. buvo įsigyti nauji elektroterapijos ir ultragarso prietaisai (žr. 9 pav.). Projekto metu įsigyta 12 kanalų elektrostimuliacijos ir dinaminio masažo sistema, kranialinės elektroterapijos prietaisai. Šiuo metu fizioterapijos kabinete galima atlikti ultragarso, fonoforezės procedūras, Bemer terapiją, gydyti žemo dažnio magnetiniu lauku, atlikti poliarizuotos šviesos terapijas, transkutaninę neurorauemeninę stimuliaciją, raumenų elektrinę stimuliaciją. Procedūras atlieka 2 bendrosios praktikos slaugytojai.

9 pav. Elektroterapijos ir ultragarso prietaisai

Hidroterapija – kitaip dar vadinama vandens terapija, tai išorinis arba vidinis vandens naudojimas, skirtas stimuliuoti kraujo cirkuliaciją, gydyti įvairias ligas. Vandens procedūrų poveikis yra įvairiapusis žmogaus organizmui. Šiuo metu hidroterapijos paslaugas sudaro povandeninis masažas, perlinė ir terpentino vonios, cirkuliarinio ir Šarko dušo katedra.

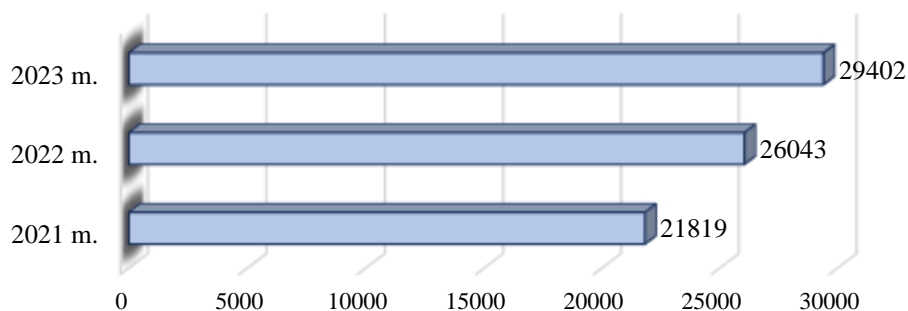
Peloidoterapija – purvas per odą paveikia centrinę nervų sistemą, vėliau ir visą organizmą. Purvo aplikacijos pagerina audinių ir organų kraujotaką, mitybą, didėja deguonies pasisavinimas, aktyvėja vidaus sekrecijos liaukų veikla, stimuliuojamas imunitetas, mažėja kraujo krešumas, patinimas bei kiti uždegimo simptomai. Centras peloidus perka iš UAB Druskininkų sveikatinimo ir poilsio centro AQUA.

2023 metais 310 darbingo amžiaus asmenų savo lėšomis pasinaudojo reabilitacijos paslaugomis. 2022 m. 129 asmenys kreipėsi dėl privačių paslaugų. Stebimas kasmet privačiai besigydančių asmenų skaičiaus didėjimas.

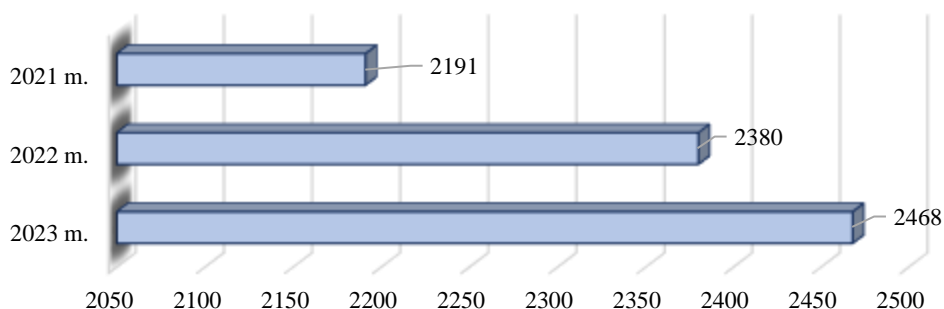
Ambulatorinės reabilitacijos paslaugomis 2023 m. pasinaudojo 690 asmenų. Lyginant su 2022 metais tai 42 proc. daugiau. 2023 m. 44 vaikams buvo suteiktos ambulatorinės reabilitacijos paslaugos. Lyginant su 2022 m. tai 31,5 % daugiau. Manome, jog didesnę pacientų srautą įtakojo pakeista siuntimo į ambulatorinę reabilitaciją tvarka.

14 lentelė. Ambulatorinės reabilitacijos suteiktų paslaugų ir procedūrų dinamika

Paslaugų dinamika	2021m.		2022 m.		2023m.	
	Suaugusių sk.	Vaikų sk.	Suaugusių sk.	Vaikų sk.	Suaugusių sk.	Vaikų sk.
TLK gydytų pacientų skaičius	265	32	455	34	646	44
TLK apsilankymų skaičius per metus	3710	512	6370	544	7256	704
Mokamų paslaugų gavėjų skaičius	106		129		310	
Bendras paslaugų gavėjų skaičius	403		618		1000	
Vidutinis gavėjų skaičius per mėnesį	33,5		51,5		83,3	
Atliktos procedūros						
Fizioterapijos procedūros (Crio, Bemer, RES, TENS, ultragarsas ir kt.)	5012	615	4289	544	5353	308
Kineziterapija (salėje ir vandenyje)	5494	512	6370	544	7256	704
Masažas	1855	256	3185	272	3628	352
Hidroterapija (baseinas, terpentino, perlinės vonios, Šarko, cirkuliarinis dušas)	6208	736	9353	1020	10174	1104
Balneoterapija (purvas)	3250	72	2846	-	2991	-
Iš viso	21819	2191	26043	2380	29402	2468

10 pav. Suaugusiųjų procedūrų dinamika 2021–2023 m.

11 pav. Vaikų procedūrų dinamika 2021–2023 m.

Medicinos psichologo paslaugos. Medicininės reabilitacijos ir sporto skyriuje konsultuojami bei psichoterapinėmis priemonėmis gydomi pacientai, atvykę su teritorinių ligonių kasų siuntimais ambulatoriniam reabilitaciniam gydymui. Pagal poreikį ir indikacijas atsižvelgiant į santykinai trumpą gydymosi reabilitacijos skyriuje laiką, psichoterapinės priemonės daugeliu atvejų taikomos simptomatiškai, nesiekiant struktūrinių paciento asmenybės pokyčių, kurie leistų pašalinti pačias sutrikimų priežastis. Psichoemocinė būklė koreguojama konsultuojant individualiai. Jei pacientui reikalinga ilgalaikė psichologinė pagalba, jis siunčiamas į kitas įstaigas.

15 lentelė. Medicinos psichologo seansai ir taikytos psichokorekcinės priemonės

Psichologo veikla	Iš viso suteikta paslaugų
Psichologo seansai	1123
Iš jų:	
Individualios konsultacijos	953
Iš jų vaikai	27
Psichoemocinės būsenos įvertinimas stebėjimo skale	513
Iš jų vaikai	13
Psichoemocinės būsenos įvertinimas skale HAD	11
Iš jų vaikai	2
Psichoedukacija	463
Taikytos psichokorekcinės priemonės:	
Relaksacijos ir savireguliacijos metodų taikymas (autogeninė treniruotė, progresuojanti raumenų relaksacija)	51
Valdomos vaizduotės vizualizacija	42

Muzikos terapija	346
Spalvų terapija	17
Šviesos terapija („Bioptron“)	172
„Alfa Stim“ bangų terapija	385
Biblioterapija	8
IŠ VISO paslaugų	1 507

16 lentelė. Lyginamoji 2021–2023 m. suteiktų paslaugų lentelė

Skyrius	Asmenų skaičius			Konsultacijų skaičius			Psichokorekcijos priemonių skaičius			Iš viso suteikta paslaugų		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Medicininės reabilitacijos ir sporto skyrius	297	436	669	758	810	1123	101	523	1021	859	950	1507
Iš jų vaikai	32	35	9	78	71	42	-	-	-	68	78	40

Atlikus lyginamąją pastarųjų trejų metų duomenų analizę, pastebima, kad 2023 m. 53,4 proc. padidėjo pacientų, kurie kreipėsi į medicinos psichologą, siekdami spręsti turimas psichologines problemas, skaičius. Konsultacijų metu stipriai išaugo ir atliekamų psichokorekcinio procedūrų skaičius, tai rodo, kad pacientai noriai priima intervencijas bei naudojami inovatyviomis priemonėmis, kurios įtakoja jų emocinę būseną bei savijautą.

6. SPORTO SKYRIUS

Centre sporto sezoną sudaro 9 mėn. (sausio – gegužės mėn. ir rugsėjo – gruodžio mėn.). 2023 m. sveikatinimo ir sporto paslaugų suteikta 16 521 klientui.

Sporto salės užimtumą sudarė ir nemokamai jau daugybę metų besitreniruojanti organizacija neįgalųjų klubas „Alytupis“ (60 val. per mėnesį). Jo nariai sportuoja darbo dienomis 10–13 val. Šios organizacijos bendras apsilankymo valandų skaičius sporto salėse viso sezono metu sudarė apie 540 val.

2022–2023 m. projekto „Sportuoti gali visi“ metu nuo sausio mėn. didžiojoje ir mažojoje sporto salėse tris kartus per savaitę kartu su neįgalųjų klubu „Alytupis“ Alytaus Dzūkijos mokyklos neįgalieji vaikai žaidė bočią, makštinosi su kamuoliais, lazdomis.

Tos pačios organizacijos, kurios įstaigoje sportuoja dešimtmetį, prasidėjus sporto sezonui vėl grįžta sportuoti į Centrą. Gera paslaugų kokybė, paslaugų kainos, tinkama aplinka, suremontuotos sporto salės, vyrų ir moterų rūbinės, atnaujintos dušų patalpos, palankus Centro darbo laikas – visa tai traukia Alytaus miesto gyventojus naudotis teikiamomis Centro sporto paslaugomis.

2022 m. (per visą sporto sezoną, t. y. 9 mėn.) parduota 316 abonementų, 2023 m. (per visą sporto sezoną) parduoti 324 abonementai.

17 lentelė. 2021–2023 m. sporto ir sveikatos stiprinimo paslaugų apimtis ir dinamika

	2021 m. (9–12 mėn.)	2022 m. (1–5 mėn. 9–12 mėn.)	2023 m. (1–5 mėn. 9–12 mėn.)
Sportuojančių organizacijų skaičius	20	22	22
Bendras paslaugų gavėjų skaičius	10 434	16 521	16 942

Kaip matome iš pateiktos 17 lentelės, 2023 m. palyginus su 2022 m., paslaugas gaunančių asmenų skaičiaus rodikliai padidėjo 2,55 proc.

7. VYKDOMI PROJEKTAI

Centre 2021 m. įgyvendintas ir 2023 m. tęsimas Sporto rėmimo fondo finansuojamas projektas „Sportuoti gali visi“. Projekto vertė 158 241,25 Eur. Projekto tikslas – skatinti neįgaliųjų sporto plėtrą, modernizuojant ir pritaikant esamą sporto bazės infrastruktūrą.

2023 m. centre darbo dienomis vyko sporto projekto „Sportuoti gali visi“ veikla. Centre užsiėmimai vyko Alytaus Dzūkijos mokyklos specialiųjų ir lavinamųjų klasių auklėtiniams. Vykdamas fizinio aktyvumo veiklos, skatinančios fizinio aktyvumo plėtrą, projektą „Mokomės gyventi sveikai ir laimingai“, finansuojamą Sporto rėmimo fondo lėšomis, kuri administruoja Švietimo mainų programos fondas, Alytaus lopšelių-darželių „Pušynėlis“, „Saulutė“, „Du gaideliai“, „Vilties“ mokyklos-darželio auklėtiniai 2023 m. lankėsi Centre ir susitiko su Alytaus apskrities neįgaliųjų sveikatingumo ir sporto klubo „Alytupis“ prezidentu. Jis mažuosius alytiškius supažindino su šaudymo iš lanko sportu, jėgas ir taiklumą išbandė ir auklėtojos.

12 pav. Alytaus Dzūkijos mokyklos auklėtinių užsiėmimai.

2023 m. balandžio 5 d. paminėta pasaulinės autizmo supratimo diena. 2023-04-22 vyko Lietuvos neįgaliųjų bočios čempionatas, jame užfiksuotas rekordinis dalyvių skaičius (86 dalyviai),

2023-09-02 vyko parolimpinės šaudymo iš lanko varžybos.

13 pav. Lietuvos neįgaliųjų bočios čempionatas

Visoje Lietuvoje vykdomas projektas „Mes draugiški negaliai“, kai žmonėms su negalia pritaikyti sporto objektai turi lipduką su paralimpiečių simboliu gile. Netrukus šios gilės persikels į mobiliąją programėlę, virtualų žemėlapi, kuriame žmogus aiškiai matys, kur gali sportuoti, kurias sporto šakas rinktis, su koku treneriu dirbti. Centras turi puikias galimybes gerinti neįgaliųjų fizinių aktyvumą, todėl Centro pagrindinio įėjimo duris 2023 m. lapkričio 23 d. papuošė Lietuvos parolimpinio komiteto prezidento Mindaugo Biliaus užklijuotas lipdukas su paralimpiečių simboliu gile.

Nuo 2023 m. kovo 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d. Centro Fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriuje buvo vykdomas Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos finansuojamas projektas „Protą ir kūną harmonizuojanti terapija“. Projekto išskelti uždaviniai:

1. Gerinti psichologinę sveikatą, organizuojant vizualizacijos ir relaksacijos seansų užsiėmimus.
2. Mažinti įtampą, stresą, nemigą, depresiją elektroterapijos Alfa bangų prietaisu seanso metu.
3. Kompleksinių užsiėmimų metu stiprinti fizinę sveikatą bei mažinti skausmus 12 kanalų elektroterapijos ir dinaminio masažo sistema.
4. Atlikti lyginamąją analizę vertinant projekto dalyvių būklę prieš ir po užsiėmimų.

Dalyviams buvo taikyti 3 inovatyvūs „Alfa-Stim“ elektroterapijos prietaisai, skirti nerimui, nemigai bei depresijai gydyti. 80 proc. projekto dalyvių pagerinta psichoemocinė būseną, sumažinti streso, nerimo ir depresijos rodikliai po užsiėmimų. Dalyviams buvo atlikta giliųjų raumenų atpalaidavimo procedūra taikant 12 kanalų elektroterapijos ir dinaminio masažo sistemą. 80 proc. pagerėjusi fizinė sveikata, normalizuotas giliųjų raumenų tonusas. Prieš užsiėmimus tie, kurie nuolat jautė baimę bei nerimą, po užsiėmimų teigė, kad įtampą kūne junta laikas nuo laiko, retkarčiais. Sumažėjo dalyvių baimės pojūtis, baimės jausmas, apėmė didesnis ramybės pojūtis, neramios mintys sukosi galvoje laikas nuo laiko, pagerėjo nuotaika. Projekte dalyvaujantys asmenys pastebėjo, kad tapo labiau atsipalaidavę ir gali ramiai sėdėti vietoje. Taip pat nurodė, kad jų miegas tapo kokybiškesnis, jiems tapo lengviau užmigti bei rečiau prabusti naktį.

14 pav. Protą ir kūną harmonizuojančios terapijos projekto metu atliekamos procedūros

2023 m. baigtas Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo) panaudojimo valstybės, savivaldybių, tradicinių religinių bendruomenių, religinių bendrijų ar centrų elektros energijos poreikiams projektas.

8. MEDICINOS AUDITORIAUS VEIKLA

Pagrindinis vidaus medicininio audito tikslas – vertinti teikiamų paslaugų kokybę, užtikrinti kokybės vadybos efektyvumą ir nuolatinį jos tobulinimą. Kokybės auditas įtvirtina sveikatos priežiūros paslaugų priimtinumą ir tinkamumą.

Įstaigoje teikiamos kokybiškos ilgalaikės globos, palaikomojo gydymo ir slaugos bei medicininės reabilitacijos ir relaksacijos paslaugos. Centro medicinos auditorius dirba 0,1 etatiniu krūviu. Auditorius pagal pavestas funkcijas užtikrina dėmesingą pacientų pasitenkinimo gautomis paslaugomis analizę, medicininės dokumentacijos pildymą, neatitiktųjų ir nepageidaujamų įvykių valdymą, sveikatos priežiūros paslaugų kokybės rodiklių stebėseną, personalo kvalifikacijos kėlimą, atitinkantį asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimus.

Įstaigoje parengtos visos būtinos su vidaus medicininio audito veikla susijusios ir įstaigos vidaus tvarką reglamentuojančios kokybės vadybos sistemos procedūros, kurios kiekvienais metais yra papildomos.

2023 metais atliktas Centro Globos skyriaus atitikties socialinės globos normoms įsivertinimas. Globos skyrius atitinka visus atitikties normoms reikalavimus.

Atlikta anketinė apklausa dėl pasitenkinimo Fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriuje. Atlikta apklausos analizė vertinimo anketų analizė. Paslaugos vertinamos tik labai gerai ir gerai.

Anketinė apklausa dėl pasitenkinimo Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriaus paslaugomis. Atlikta apklausos analizė.

Atliktas psichologinio klimato įstaigoje tyrimas (anoniminė darbuotojų apklausa). Atlikta apklausos analizė.

Atliktas Slaugos kokybės dėl pragulų atsiradimo ir priežiūros, pragulų priežiūros dokumentacijos auditas.

Atlikta apklausa dėl Centro psichologinio klimato. Darbuotojų vertinimai labai geri.

Įstaigos direktorius įsakymais yra patvirtinęs tvarkos aprašus, kurie apibrėžia pacientų teises ir pareigas, užtikrina pacientų saugą: Informacijos apie pacientą teikimo kitiems asmenims ir institucijoms tvarkos aprašas; Pacientui padarytos žalos atvejų procedūros aprašas; Gyventojų, kitų suinteresuotų asmenų prašymų, pareiškimų (skundų bei pranešimų) pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos aprašas; Būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos aprašas; Privalomų registruoti nepageidaujamų įvykių registravimo tvarkos aprašas; Gyventojų vidaus tvarkos taisyklės; Pacientų prisirašymo, siuntimo į kitas asmens sveikatos priežiūros įstaigas tvarkos aprašas; Hospitalinių infekcijų kontrolės ir prevencijos procedūros aprašas; Standartinių infekcijų kontrolės procedūrų vadovas. Tvarkos aprašai yra išsamūs, kurių laikantis užtikrinamos įstaigoje gyvenančių ir besigydančių asmenų teisės ir pareigos, saugumas. Su tvarkos aprašais raštu susipažinęs sveikatos priežiūros personalas.

Parengta Smurto ir priekabiavimo politika VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centre. Koreguotas nepageidaujamų įvykių stebėsenos aprašas. Koreguotas Reagavimo į neigiamo pobūdžio įvykius tvarkos aprašas.

Vidaus tvarkos taisyklės gyventojams yra kiekvieno skyriaus stende arba su jomis galima susipažinti poilsio zonoje, kad gyventojams ar jų artimiesiems jos būtų prieinamos. Gyventojai su vidaus tvarkos taisyklėmis supažindinti priėmimo metu, tai jie patvirtina sveikatos priežiūros paslaugų valios pareiškime (toliau valios pareiškimas) pasirašytinai.

Per 2023 metus neužfiksuotas nė vienas draudiminis įvykis dėl darbuotojų kaltės.

Per 2023 metus nėra nė vieno įregistruoto įvykio į Privalomų registruoti nepageidaujamų įvykių registrą. Profesinės darbuotojų ekspozicijos krauju incidentų registravimo žurnale nėra užfiksuota nė vieno incidento.

9. KORUPCIJOS PREVENCIJA

Įstaigoje Korupcijos prevencija vykdoma vadovaujantis Korupcijos prevencijos programa 2020–2023 m., kuri yra parengta vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 2009 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-942 „Dėl Korupcijos prevencijos sveikatos sistemoje programos patvirtinimo“. Tikslinta atsižvelgiant į sveikatos apsaugos ministro įsakymą „Dėl šakinės korupcijos

prevencijos sveikatos sistemoje 2014–2016 m. programos patvirtinimo“ (2013 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-1262). Programos paskirtis – užtikrinti ilgalaikę, veiksmingą ir kryptingą korupcijos kontrolės ir prevencijos sistemą, šalinti prielaidas PSDF lėšų neteisėtam, nepagrįstam panaudojimui bei korupcijai įstaigoje atsirasti. Kontroliuoti ir siekti, kad visos lėšos, skiriamos sveikatos apsaugai, būtų panaudojamos kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms, pacientų teisėms užtikrinti.

Įstaigoje yra Korupcijos prevencijos 2020–2023 m. programos įgyvendinimo priemonių planas. Antikorupcinės prevencijos programa – planas ir ataskaita yra skelbiami įstaigos interneto tinklalapyje www.amrc.lt. Įstaigos interneto svetainėje skelbiami elektroninio pašto adresai, telefonų numeriai, kuriais asmenys galėtų pranešti apie darbuotojų galimus pažeidimus, susijusius su veikla ar susidūre su korupcinio pobūdžio veika. Stendas „Korupcijos prevencija“ yra Reabilitacijos skyriaus skelbimų lentoje, I aukšte, ir Slaugos skyriaus skelbimų lentoje, II a. Vaizdo klipas antikorupcijos tema yra Centro interneto svetainėje.

Korupcinio pobūdžio veikos 2023 m. įstaigoje nekonstatuota.

2023 metais atlikta Centro lankytojų apklausa dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės Medicininės reabilitacijos ir Palaikomojo gydymo ir slaugos skyriuose. Nenustatytas nei vienas korupcijos pasireiškimo atvejis įstaigoje.

Darbuotojai mokomi, jie dalyvauja seminaruose, paskaitose ar kituose antikorupcinio švietimo renginiuose.

Vertinant įstaigos veiklą retrospektyviai galima stebėti žymų veiklos tobulėjimą, paslaugų gerėjimą kokybės prasme, tam įtakos turi suburta stipri specialistų komanda.

Įstaigos personalas turi tinkamą išsilavinimą, licencijas, pažymėjimus ir kitą kvalifikaciją, reikalingą veiklai pagal kompetenciją vykdyti, tinkamai darbuotojų kvalifikacijai ir reikiamų įgūdžių savo funkcijoms atlikti, pareigoms įgyvendinti ir atsakomybei už vidaus kontrolę suprasti.

10. VEIKLOS REZULTATŲ VERTINIMO RODIKLIŲ 2023 METŲ PASIEKTOS REIŠMĖS

Reikšmės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023-05-30 įsakymu Nr.V-628 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų ir biudžetinių įstaigų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veiklos rezultatų vertinimo rodiklių 2023 metų siektinų reikšmių patvirtinimo“.

18 lentelė. 2023 m. VšĮ Alytaus medicininės reabilitacijos ir sporto centro veiklos užduočių įvykdymas

Eil. Nr.	Veiklos rezultatų vertinimo rodikliai	Siektina reikšmė	Pasiektos reikšmės
I	Veiklos finansinių rezultatų vertinimo rodikliai:		
1.	Įstaigos praėjusių metų veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytas pajamų ir sąnaudų skirtumas (grynasis perviršis ar deficitas)	Būti nenuostolingai	+50 688,34
2.	Įstaigos sąnaudų valdymo išlaidoms dalis	ASPI sąnaudų valdymo išlaidoms dalis ne daugiau kaip 6,71 proc. nuo visų ASPI sąnaudų	6,5 proc.
3.	Įstaigos finansinių įsipareigojimų dalis nuo metinio įstaigos biudžeto	Įsipareigojimų koeficientas ne didesnis kaip 0,10	0,12
4.	Papildomų finansavimo šaltinių pritraukimas	ASPI per pastaruosius 3 m. yra pasirašiusi bent dvi sutartis dėl dalyvavimo projekte, iš kurio gauna papildomą finansavimą	2022-02-21 pasirašė Klimato kaitos programos priemonės „Atsinaujinančių energijos išteklių

			(saulės, vėjo) panaudojimas valstybės, savivaldybių, tradicinių religinių bendruomenių, religinių bendrijų ar centrų elektros energijos poreikiams“ finansavimo sutartį Nr. KKS-S-121 (2022)/SR-44 2023-04-18 Alytaus miesto savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis finansuojamo projekto vykdymo sutartis Nr. SR-1072/SR-87
II Veiklos rezultatų vertinimo rodikliai:			
1.	Įstaigoje taikomos kovos su korupcija priemonės, numatytos sveikatos apsaugos ministro tvirtinamoje Sveikatos priežiūros srities korupcijos prevencijos programoje	ASPI įtraukta į Skaidrių asmens sveikatos priežiūros įstaigų sąrašą	Alytaus miesto savivaldybės tarybos 2021-04-29 sprendimu Nr. T-148 „Dėl skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardo suteikimo Alytaus miesto savivaldybės viešosioms asmens sveikatos priežiūros įstaigoms“ įstaigai suteiktas skaidrios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vardas
2.	Informacinių technologijų diegimo ir plėtros lygis (pacientų elektroninės registracijos sistema, įstaigos internetinės svetainės išsamumas, darbuotojų darbo krūvio apskaita, įstaigos dalyvavimo elektroninėje sveikatos sistemoje mastas)	70 proc. ASPI registracijų pirminio lygio ambulatorinėms asmens sveikatos priežiūros paslaugoms gauti atliekama IPR IS	Tokios paslaugos neteikiamos
III Papildomi veiklos rezultatų vertinimo rodikliai:			
1.	Kritinis likvidumo rodiklis	Ne mažiau kaip 0,8	2,31
2.	Konsoliduotų viešųjų pirkimų skaičius	Ne mažiau kaip 2	2
3.	ASPI patirtos sąnaudos asmens sveikatos priežiūros, visuomenės sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų (toliau – specialistai) profesinės kvalifikacijos tobulinimui	Ne mažiau kaip 0,15 proc. ASPI darbo užmokesčio sąnaudų, neįskaitant darbdavio socialinio draudimo įmokų	0,11
4.	ASPI vidutinio darbo užmokesčio pokytis	ASPI vidutinio darbo užmokesčio augimas ne mažesnis nei 8 proc.	Daugiau kaip 8 proc.
5.	Įstaigos įgyvendintų smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos	Ne mažiau kaip 2	2023-11-06 mokymai Centro

	prevencinių veiksmų ir (ar) priemonių skaičius		darbuotojams „Smurto ir priekabiavimo darbe prevencija“ 2023-11-30 psichologės Vaivos Rimkienės seminaras „Stresas ir perdegimas darbe“. Psichologinio klimato apklausa ir analizė Centre atlikta 2023 m. spalio mėn.
6.	Nepageidaujamų įvykių ASPĮ registravimas	ASPĮ	ASPĮ registruoja nepageidaujamus įvykius
			Registruoja

Direktorė

Irma Maskeliūnienė